

P R E S - S E R V I S

NOVINSKO-IZDAVACKO PREDUZECE SAVEZA
NOVINARA JUGOSLAVIJE
PRESS PUBLISHING ENTERPRISE OF THE FEDERATION
OF YUGOSLAV JOURNALISTS
BEOGRAD — Knez Mihajlova 2/X — Pošt. fah 842
Tel. 621-578 Ček. račun 101-11/1-804
Current Account with
Yugoslav National Bank

SLUZBA DOKUMENTACIJE

CLIPPING SERVICE

Isečak iz lista
Newspaper cutting

НОВА МАКЕДОНИЈА

Скопје

— 5. IX. 1966

КУЛТУРЕН ЖИВОТ

(Петар Поповски)

ПРИЛЕП, СЕПТЕМВРИ.

— Токму така: овогодишната, деветта по ред „Сликарска колонија“ во Прилеп, имаше една одлика; што на неа учествуваа речиси само сликарки, односно учествуваа четири сликарки и еден сликар. Тоа беа: Милица Диник од Белград, Јильана Польак, Нада Вуксановиќ — Фалоут, Хелена Шипек и Иван Жирош, сите од Загреб.

Се забележува и тоа дека во колонијата, како и на овогодишниот Вајарски симпозиум, учествуваат по веќе уметници од Хрватска. Самиот тој податок, укажува на потребата од разгледување на организацијата и воопшто, организирањето на вакви и слични манифестиции. Имено, симпозиуми и колонии се организираат во повеќе наши градови, комуните одделуваат лично средства за нив. Но овде се надоврзува прашањето: дали здруженијата обрнуваат достатно внимание, интересирање за истите? Не би можеле да одговориме потврдно. На пример: организаторот, т. е. Општинското собрание од Прилеп за оваа колонија испрати покани до сите републички здруженија. Се одзваа само УЛУХ и УЛУС. Дознавме дека во УЛУХ, на пример, по добивањето на поканата од Прилеп, бил распишан интерен кон курс и била формирана посебна жири- комисија која од пријавените сликарки на правила избор за учество во колонијата. Тоа е може би, прашање за посебна дискусија.

Во секој случај, и се рекло дека некои здруженија не живеат организиран живот. Зашто, и на вајарите и на сликарите им го поставиме прашањето што мислат за одржувањето на ваквите манифестиции, за нивната целесообразност. Тие сите се согласуваат дека овие манифестиции се потреба, дека придонесуваат за поангажирана настап на уметниците, за меѓусебното запознавање иближување, за размена на искуствата.

Ако треба да извлечеме уште некоја карактеристика од овогодишната колонија тогаш тоа е што повеќето од учесниците се приврзаници на реалистичкиот правец, или се некаде на границата меѓу реализмот и апстрактното сликарство до дека, како што ни рекоат, само Иван Жирош му припаѓал на надреализмот. Исто така, и вајарите.

Прилеп — богатство на мотиви

Пред завршувањето на овогодишната „Сликарска колонија“ имавме средба со Нада Вуксановиќ — Фалоут и Хелена Шипек.

— Јас, — рече Нада Вуксановиќ — Фалоут, — мо-

жеби, десетина години се подготвуваа да ги посетам овие краишта на нашата земја. Тоа ми го овозможи колонијата, еве дури сега. Можам само да бидам задоволна, зашто навистина ми се откри еден нов свет, едно богатство на мотиви. Во текот на дваесетината денови сликав се, или поточно, ги нафлрав на платната доживувањата од теренот. Кога ќе се вратам во Загреб ќе продолжам со работата, ќе ги завршувам. Сликав цркви, улички, карпи. Посебно, моето внимание го привлекуваат црквишта во Варош. Знаев за богатството на вашите фрески, и имав желба да се запознам со нив, но посебно ме импресионира и нивната архитектура. Јас ја сликав црквата „Свети Никола“.

— Можеби, по враќањето, ќе работите и студија?

— Не можеби, но сигурно. Сметам дека дваесетина дена се доволни, пред се, за запознавање на еден крај. Не може едноставно да се дојде и да се слика. Тоа сепак би било површино сликање, без доживување. Дотолку повеќе. Прилеп и неговата околина, со сето богатство на мотиви, пејсажи, бои, со својата клима. Во мене се јави некаква желба, можеби скриена, заради искажување на некое доживување на теренот, да му пристапам на вајарството. Сето тоа бара да извршам синтеза. Да речеме, ме не посебно ме привлекоат карпите. И ги сликав на повеќе платна, а можеби

токму студијата што би ја работела ќе третира таква тема, за што карпите со сите нивни облици, со сите форми што им ги дало времето, да не речам — ме фрапираа.

Хелена Шипек: „Брзам да го надополнам изгубеното...“

Младата загрепска сликарка Хелена Шипек подоцна се вклучи во коло-

нијата. Таа изрази жалење што некако се совпаднале и колонијата и конгресот во Прага.

— Не сакав да го пропушtam ни едното, ни другото. Имав дамнешна желба да ја видам „Златна Прага“, а сега само жалам што не можам да останам повеќе во колонијата.

— Што сликавате?

— Прилеп ме преродува

Пејсажи, пејсажи, пејсажи.

На секој чекор спрекавам

ново, за мене непознато. Во

Загреб тоа го нема. Гледате

како сум „изгорена“, тоа е затоа што сум постојано на

терен. Сликите ги завршува

ваште овде, иако изра

ботувам и скици. Морам да

работам по цел ден за да го

надополнам изгубеното.

И кажавме дека прилепчани одгледуваат посебен

култ кон сликарството и,

тоа беше повод да го чуеме

мислењето за приемот

кај прилепчаните.

— Извонреден е приемот.

И, би рекла, ми помагаат.

Беше пазарен ден, на пазариштето имаше многу луѓе.

Седнав да изработувам

неколку кроки. Дури скици

рав, доаѓаа луѓе, се загледувава и велеа: овој личи

на човекон што јаде лубеница, овој е Петре, Јанко.

Тоа само ме потиснуваше

за работа.

Деветтата сликарска колонија во Прилеп заврши.

Сликарите, учесници во колонијата оставаат по едно

своје дело, насликано на

овој терен. Организаторот

може да биде задоволен,

зашто традицијата е продолжена. Но, се наметнува

прашањето: ќе се продолжи ли традицијата на крајот

на секоја колонија да

се приреди изложба на де-

лата насликаны од југословенските сликари?